

Juridische kwesties
die zijn weggezaakt

Vertegenwoordigingsbevoegdheid bij de bv

DOOR / ROGIER WOLF

Kan het statutaire tweehandtekeningsstelsel worden doorbroken?

De vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur en bestuurders van een bv is dwingendrechtelijk geregeld in artikel 2:240 BW. De vennootschap kan niet zelf rechtshandelingen verrichten. Bij het verrichten van rechtshandelingen wordt de bv vertegenwoordigd door haar bestuur of bestuurder(s) die namens die vennootschap handelen. De bv wordt bij een rechtsgeldige vertegenwoordiging gebonden, niet haar bestuur of bestuurder(s).

Uit artikel 2:240 lid 1 BW volgt de eerste hoofdregel van vertegenwoordiging: het bestuur van de vennootschap, als orgaan, vertegenwoordigt de bv voor zover de wet niet anders bepaalt. Het bestuur vertegenwoordigt in zijn 'gezamenlijkheid' de vennootschap. Bij een meerhoofdig bestuur komt het in de praktijk voor dat de uitvoering van een besluit aan een van de bestuurders wordt overgelaten, die daarbij de vennootschap vertegenwoordigt. De tweede hoofdregel van artikel 2:240 lid 2 BW sluit daarbij aan. De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt mede, dus naast het bestuur als orgaan, toe aan iedere bestuurder.

Het bestuur en de individuele bestuurders zijn onbeperkt en onvoorwaardelijk bevoegd tot vertegenwoordiging. Dat volgt uit artikel 2:240 lid 3 BW. Onder onbeperkt en onvoorwaardelijk moet worden verstaan dat de vertegenwoordigingsbevoegdheid niet aan goedkeuring of machtiging van anderen kan worden gebonden, zo blijkt uit de wetsgeschiedenis. Beperkingen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid tot een bepaald geldbedrag of voor bepaalde transacties hebben geen werking.¹

BEPERKINGEN

Op de regel dat de vertegenwoordigingsbevoegdheid onbeperkt en onvoorwaardelijk is, zijn slechts de beperkingen van art. 2:240 lid 2 BW toegelaten. De statuten kunnen bepalen dat de vertegenwoordigingsbevoegdheid behalve aan het bestuur slechts toekomt aan een of meer bestuurders (of slechts met medewerking van een of meer anderen). Deze gezamenlijke vertegenwoordigingsbevoegdheid wordt het 'tweehandtekeningsstelsel' genoemd.

Als een tweehandtekeningsstelsel in de statuten is opgenomen, is de vraag of dat door een volmacht kan worden doorbroken. Daarbij is van belang wie de volmachtgever en wat de aard of inhoud van de volmacht is. In de literatuur wordt algemeen aangenomen dat de bestuurders over en weer elkaar geen algehele doorlopende volmacht kunnen geven, in die zin dat ieder van hen op grond van die volmacht zelfstandig vertegenwoordigingsbevoegd is.² Dat wordt in strijd met de statutaire bepaling geacht dat de bestuurders slechts gezamenlijk vertegenwoordigingsbevoegd zijn. Het is anders als *de vennootschap* aan een bestuurder doorlopende volmacht verleent. Die volmachtverlening berust op een besluit van de vennootschap.³ Wat betreft de aard en inhoud van de volmacht kan sprake zijn van een (i) algehele, doorlopende, (ii) incidentele, of (iii) een beperkte (al dan niet) doorlopende volmacht. Het antwoord op de vraag bij een doorlopende volmacht is hiervoor gegeven. Bij de incidentele volmacht, bijvoorbeeld in het kader van een specifieke transactie of rechtshandeling, wordt aangenomen dat die volmacht door de gezamenlijk bevoegde bestuur-

ders onderling of door de vennootschap kan worden verleend.⁴ Tot slot, de beperkte volmacht. Bijvoorbeeld de volmacht aan een bestuurder dat hij zelfstandig bevoegd is ter zake van rechtshandelingen tot 100.000 euro. De standpunten in de literatuur zijn over deze volmacht verdeeld. Sommige schrijvers, gesteund door de parlementaire geschiedenis,⁵ achten dit mogelijk, ook al is die beperkte volmacht doorlopend.⁶ Het handelen is dan gebaseerd op de verbintenisrechtelijke volmacht, en niet op de bevoegdheid op grond van Boek 2 BW. Volgens anderen brengt een beperkte *doorlopende* volmacht van de vennootschap aan een individuele bestuurder algemene vertegenwoordigingsbevoegdheid mee, namelijk onbeperkt en onvoorwaardelijk. Dat zou in strijd zijn met artikel 2:240 lid 3 BW.⁷ Al met al biedt het voorgaande de nodige flexibiliteit voor de praktijk.

Rogier Wolf is advocaat bij UdinkSchepel Advocaten, universitair docent aan Maastricht University en advocaat-redacteur van dit blad.

NOTEN

- ¹ *Kamerstukken I* 1984/85, 17 725, nr. 7, p. 28 (MvA). Een statutaire beperking tot het verrichten van rechtshandelingen tot, bijvoorbeeld, 100.000 euro is dus – anders dan door middel van een volmacht (zie hierna) – niet mogelijk.
- ² Asser/Maeijer & Kroeze 2-I* 2015/331.
- ³ Asser/Maeijer, Van Solinge & Nieuwe Weme 2-II* 2009/396.
- ⁴ Asser/Maeijer & Kroeze 2-I* 2015/330 en 331.
- ⁵ *Zie Parl. Gesch. BW. Inv. Boek 2* 1977, p. 1086, 1208 en 1295.
- ⁶ Asser/Maeijer & Kroeze 2-I* 2015/330. Zie ook ECLI:NL:GHSHE:2014:185.
- ⁷ Van Schilfgaarde/Winter/Wezeman/Schoonbrood, *Van de BV en de NV*, 2017/55, die overigens een beperkte, niet doorlopende volmacht wel mogelijk achten. Zie ook E.E.G. Gepken-Jager, *Vertegenwoordiging bij NV en BV* (diss. Groningen), Deventer: Kluwer, 2000, p. 309 Asser/Maeijer & Kroeze 2-I* 2015/331.